

Nieuwe wetgevingen

-

Stand van zaken in September 2012

Phytofar 2012-2013

Phytofar

Nieuwe wetgevingen

1. **Europese Verordening 1107/2009 : op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen**
 - + **Gewasbeschermingsmiddelen voor het grote publiek / “Garden”**
2. **Europese Richtlijn 2009/128 : duurzaam gebruik van bestrijdingsmiddelen**
 - ✓ **KB duurzaam gebruik**
 - ✓ **KB reductieprogramma**
3. **Europese Kader Richtlijn Water**
4. **Besluit van de Vlaamse Regering ivm IPM (analoog in Wallonië)**
5. **Fytollicentie**

1. EU Verordening 1107/2009 : **Op de markt brengen van** **gewasbeschermingsmiddelen**

Reg 1107/2009: op de markt brengen (1)

- ✓ **Herziening van EU Dir 91/414**
- ✓ **Van kracht in België sinds 14 juni 2011**
- ✓ **Strengere normen voor het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen**
- ✓ **Vnl. van toepassing op erkenningshouders van fytoproducten**

- ✓ **Evaluatie van de actieve stof:**
 - ✓ Evaluatie en erkenning op EU-niveau
 - ✓ Sinds Reg 1107/2009: niet enkel de actieve stof, maar ook synergisten, co-formulanten en hulpstoffen

- ✓ **Evaluatie van het product:**
 - ✓ Dir 91/414: evaluatie door 1 RMS (rapporterende lidstaat); erkenning in elke lidstaat
 - ✓ Reg 1107/2009: evaluatie op zonaal niveau; erkenning in elke lidstaat

Reg 1107/2009: op de markt brengen (2)

- ✓ **Gevaar-gebaseerd ipv risico-gebaseerd**

risico = gevaar x blootstelling

P&G

Gewasbeschermingsmiddelen voor het grote publiek / “Garden”

18/08/2012: splitsing van de erkenningen:

- ✓ Gewasbeschermingsmiddelen erkend voor professioneel gebruik
- ✓ Gewasbeschermingsmiddelen erkend voor niet-professioneel gebruik

=> 2 jaar overgangperiode

=> **Vanaf 18/08/2014 zal het grote publiek enkel niet-professionele producten kunnen kopen in de Garden-centra**

- ✓ Producten voor niet-professioneel gebruik moeten aan strikte voorwaarden voldoen:
 - ✓ Streng blootstellingsmodel voor de gebruiker (verondersteld wordt dat het grote publiek enkel handschoenen draagt)
 - ✓ Aangepast driftmodel
 - ✓ Aangepast etiket
 - ✓ Aangepaste verpakking

=> **optimale bescherming van het grote publiek !**

**2. EU Richtlijn 2009/128:
Duurzaam gebruik van
bestrijdingsmiddelen
(= gewasbeschermingsmiddelen +
biociden)**

Dir 2009/128: duurzaam gebruik

Europese Richtlijn 2009/128 geïmplementeerd in België via 2 Koninklijke Besluiten + specifieke regionale wetgeving

- 1. KB betreffende de verwezenlijking van een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen**
- 2. KB betreffende het federaal reductieprogramma van pesticiden, met inbegrip van hun gebruik in het kader van duurzame ontwikkeling (= gewasbeschermingsmiddelen + biociden)**

-> publicatie in Staatsblad verwacht in sept – okt 2012

1. KB Duurzaam gebruik (1)

DOEL: maatregelen opstellen voor een verplicht duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Belangrijke onderwerpen (1):

- ✓ **Verbod op spuiten vanuit de lucht**
- ✓ **Keuring van spuittoestellen = ok**
- ✓ **Regels voor verwerking van lege verpakkingen en niet meer bruikbare middelen = ok via Phytofar-Recover**
- ✓ **Opleiding van professionele gebruikers, verkopers en voorlichters (technische ondersteuning door Phytofar -> Fytollicentie)**
- ✓ **Regels rond opslagruimtes voor distributeurs & professionele gebruikers (= correct ingericht fytolokaal, ondersteuning door Phytofar via PhytoTrans & PhytoStock)**
- ✓ **IPM (ondersteuning door Phytofar)**
- ✓ **Informatie naar gebruikers & consumenten (ondersteuning Phytofar via communicatiecampagnes)**
- ✓ **Indicatoren**

1. KB Duurzaam gebruik (2)

Belangrijke onderwerpen (2):

- ✓ **Specifieke maatregelen voor de bescherming van oppervlaktewater, waterwingebieden voor drinkwater en gevoelige zones (vb. nabijheid van scholen, speeltuinen, ziekenhuizen,...)**
 - > **ondersteuning van Phytofar via**
 - **promotie van goede praktijken**
 - **sensibilisering rond puntvervuiling**
 - **ondersteuning wettelijk kader voor bioremediatie- en zuiveringssystemen (fytobak, biofilter, sentinel)**
- ✓ **Nationaal ActiePlan -> zie KB federaal reductieprogramma**

Van kracht op 25/11/2015, behalve de regionale punten (kan vroeger of later)

1. KB Duurzaam gebruik (3)

KB duurzaam gebruik = algemene maatregelen

-> concrete maatregelen zijn opgenomen in de Ministeriële Besluiten die de regio's (VI & Wall) uitwerken op basis van dit KB

Vb.

- ✓ IPM: hoe verloopt dit praktisch (welke richtlijnen, wie mag advies geven, wie controleert of de landbouwer de IPM-richtlijnen toepast,..)
- ✓ Bescherming van oppervlaktewater (hoe zal dit praktisch gebeuren? Vb. breedte bufferzones, waar zijn de no-spray zones, welke zones worden extra beschermd,...)
- ✓ Specifieke zones (nulgebruik of beperkt gebruik), vb. crèches, speelpleinen,...

-> voor Vlaanderen = Decreet houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest

-> uitwerking in 2012

2. KB Federaal Reductieprogramma (1)

DOEL: opstellen van een reductieprogramma en via indicatoren de voorgestelde maatregelen na 5 jaar evalueren en kijken of de beoogde reductie bereikt is

Belangrijke onderwerpen (1):

- ✓ **Opstellen van een Nationaal ActiePlan / Plan d'Action National (NAPAN) ter reductie van de risico's van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden**
 - ✓ Via kwantitatieve doelstellingen (% vermindering)
 - ✓ Via geïntegreerde teelt (IPM) & alternatieven
- ✓ **Belangrijke domeinen waar acties & projecten zullen komen (~ KB duurzaam gebruik):**
 - ✓ Verkoopsverplichtingen & informatieverstrekking in verkooppunten
 - ✓ Acute & chronische vergiftigingen bijhouden
 - ✓ Controle van de spuittoestellen
 - ✓ Informatie naar groot publiek

2. KB Federaal Reductieprogramma (2)

Belangrijke onderwerpen (2):

- ✓ **Bijzondere aandacht naar alternatieven en vervanging van “risicovolle” producten (zie EU Reg 1107/2009)**
- ✓ **Herziening van Nationale ActiePlan om de 5 jaar**
- ✓ **Evaluatie van maatregelen via indicatoren (% reductie van risico's en impact van gebruik inschatten)**

~ PRPB (Programma ter Reductie van Pesticiden en Biociden):

25% impactreductie 2001 – 2010 van fytoproducten voor landbouwkundig gebruik **Ok!**

50% impactreductie 2001 – 2010 van fytoproducten voor niet-landbouwkundig gebruik & biociden **+ - Ok**

=> nog geen definitieve resultaten, maar ...

Waarschijnlijk van kracht voor eind 2012

3. Europese Kader Richtlijn Water

Kader Richtlijn Water

DOEL: proper water in Europa!

→ een overschrijding van de milieunorm in oppervlaktewater zal de intrekking van het product tot gevolg hebben

Tijdslijn: 1^e fase afgerond in 2015

Status:

- ✓ milieunormen worden vastgelegd door de regionale overheden (VL = VMM)
- ✓ Er worden nog teveel actieve stoffen teruggevonden in het oppervlaktewater in te hoge concentraties op verschillende plaatsen in België

-> zonder actie halen we deze doelstelling tegen 2015 niet!

=> pro-actieve acties vanuit de sector noodzakelijk !!!

= goede praktijken zoals vermijden van puntvervuiling & drift

grote ondersteuning Phytofar

-> regionale overheden werken momenteel richtlijnen uit

4. IPM : geïntegreerde gewasbescherming

IPM (1)

Vanaf 1/1/2014 wordt het voor alle professionele gebruikers een verplichting om de algemene beginselen van IPM toe te passen! (EU Dir. SU 2009/128)

- ✓ Draft Besluit van de Vlaamse Regering met richtlijnen voor IPM
- ✓ Wallonië werkt een analoge wetgeving uit

In Vlaanderen is er al veel gerealiseerd:

- ✓ Waarschuwingsdiensten
- ✓ Code Goede LandbouwPraktijken
- ✓ Agromilieumaatregelen : verwarringstechnieken, groenbedekkers, akkerranden-subsidiëring,...

5 sectorgroepen opgericht om per teeltype aangepaste IPM-richtlijnen uit te werken:

- ✓ akkerbouw, volleveldsgroenten, groenten onder glas, fruitteelt en sierteelt

IPM (2)

IPM-principes:

- ✓ **Voorkomen /vernietigen van schadelijke insecten, plagen** (bvb. rassenkeuze, vruchtafwisseling, bescherming van de bodem (erosiebestrijdingsmaatregelen), adequate teeltechnieken,...)
 - ✓ **Monitoring van schadelijke organismen** (visueel, via waarschuwingdiensten)
 - ✓ **Interventie ter bestrijding** (keuze van de bestrijdingsmethode (biologisch, fysisch of chemisch), resistentiebeheersing)
 - ✓ **Registratie** (bestrijding in teeltfiche + waarneming/waarschuwing waarop de bestrijding gebaseerd is)
- > Wie mag advies geven over IPM? -> Iedereen die over P3-fytollicentie beschikt
- > Wie zal controleren of landbouwer IPM toepast? -> Erkende controle-organen (vb IKKB, Vegaplan)

5. FYTOLICENTIE

Wat is de fytollicentie?

Fytollicentie = certificaat voor professioneel gebruiken, verkopen en geven van voorlichting van gewasbeschermingsmiddelen

- ✓ Basis- en aanvullende opleiding (continue vormingen)
- ✓ Erkenning van de kennis
- ✓ Vereist voor professioneel gebruiken, verkopen en geven van voorlichting
- ✓ Geldigheidsduur: 6 jaar

Status: draft versie, ingewerkt in KB duurzaam gebruik

-> van kracht op 25/11/2015

➡ bepaalde stukken nog onder discussie (vb inhoud cursussen, boetesysteem,...)

Types fytollicentie (1)

Type	Wat?
NP	Distributie / voorlichting producten voor niet-professioneel gebruik
P1	Assistent professioneel gebruik
P2	Professioneel gebruik
Ps	Specifiek professioneel gebruik
P3	Distributie / voorlichting

PP = producten voor professioneel gebruik

PNP = producten voor niet-professioneel gebruik

Ps = voor producten op Annex 10 (binnenkort wordt dit vermeld op de erkenningsakte)

- ✓ Max 10 P1 onder toezicht van 1 P2 of P3
- ✓ Enkel in de landbouwsector mag P1 geen fytoproduct toepassen bij derden; P2 wel
- ✓ Qua gebruik van fytoproducten is P2 = P3
- ✓ Maar : P1, P2 en P3 mogen geen producten “voorbehouden voor specifiek professioneel gebruik” toepassen (Ps vereist)
- ✓ P3 mag ook niet-professionele producten verkopen & voorlichten

Types fytollicentie (2)

Zelfstandige

- * landbouwer
- * sierteler
- * tuinaannemer²
- * groenbeheerder
- * loonwerker, die enkel de gebruikte PP factureert
- * loonwerker, die tevens PP distribueert³

Bepaalde leden van openbare diensten zoals

- * gemeentes, steden, dorpen
- * provincies,
- * NMBS, ...

Personeel van alle bovenvermelde personen, indien ze PP toepassen onder het gezag van dergelijke Fytollicentiehouder P₂ of P₃

Minimaal vereiste type Fytollicentie		
P ₁	P ₂	P ₃
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	X
X		

² Inc.: Een tuinaannemer die uitsluitend PNP toepast (= professionele gebruiker) dient niet over een Fytollicentie te beschikken.

³ Inc.: Een loonwerker die een behandeling met PP uitvoert bij een derde, waarbij de resterende PP ter beschikking van de derde worden gelaten.

Types fytolicientie (3)

	Type Fytolicientie vereist?	
	Ja	Nee
<u>Personen met oogmerk van verkoop</u>		
* adviseur privé-ondernemingen	X	
* voorlichter in verkooppunten	X	
<u>Personen zonder oogmerk van verkoop</u>		
* onderwijzer regulier onderwijs		X
* lesgever naschools onderwijs		X
* spreker op vormingsactiviteit		X
* keurder spuittoestellen (bvb. ILVO)		X

Types fytolicensie (4)

Tijdens de overgangperiode kunnen erkend verkopers, erkend gebruikers en speciaal erkend gebruikers volgende types fytolicensie aanvragen:

Wie?	Type fytolicensie dat kan aangevraagd worden
Erkend verkoper	NP, P3
Erkend gebruiker	P1, P2, P3
Speciaal erkend gebruiker	Ps

Tijdslijn

18/08/2012: splitsing van de erkenningen:

- ✓ Gewasbeschermingsmiddelen erkend voor professioneel gebruik
- ✓ Gewasbeschermingsmiddelen erkend voor niet-professioneel gebruik

01/09/2013: startdatum waarop een fytolicensie kan aangevraagd worden

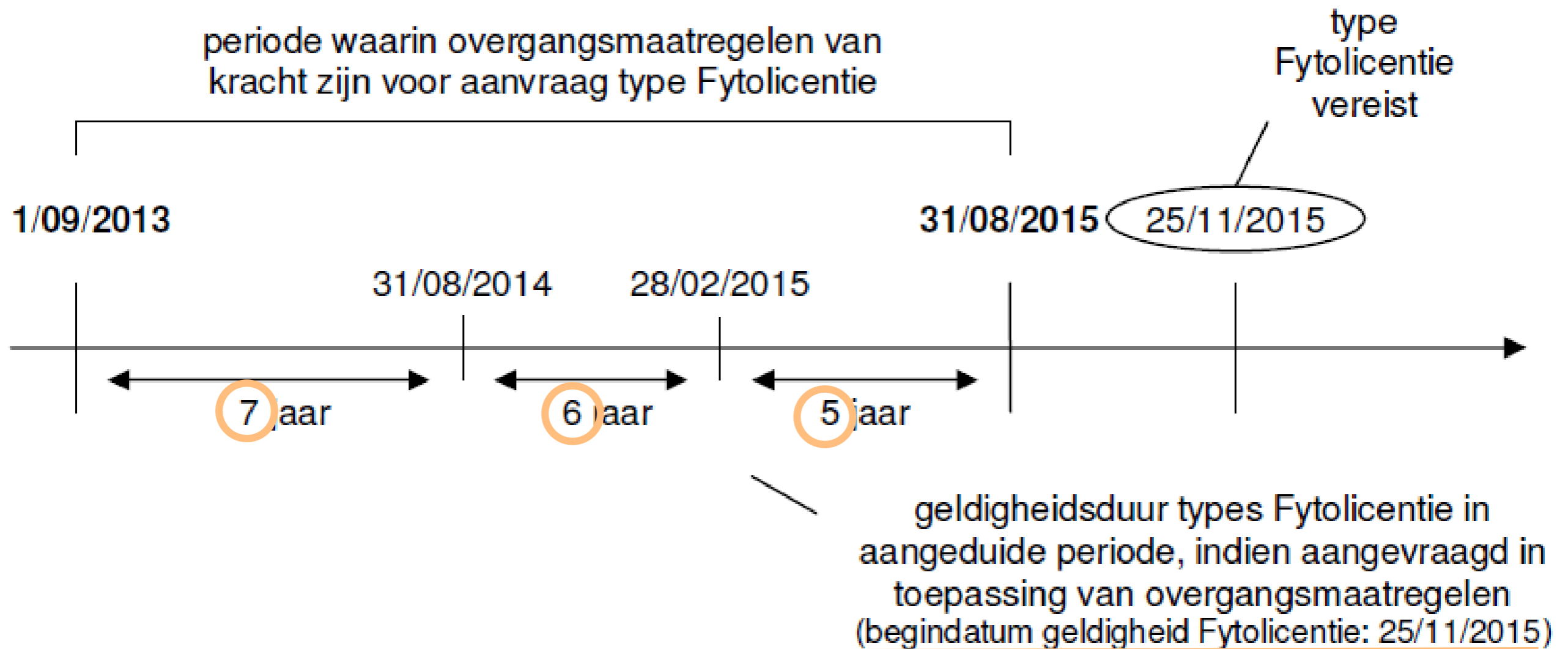
25/11/2015: iedere professionele gebruiker, verkoper of voorlichter dient over een fytolicensie te beschikken

Van 01/09/2013 -> 31/08/2015: overgangsmaatregelen

= iedereen die fytolicensie wenst aan te vragen op basis van ervaring, moet dit in deze periode doen

Erkend verkoper en (speciaal) erkend gebruiker blijven van kracht tot 24/11/2015

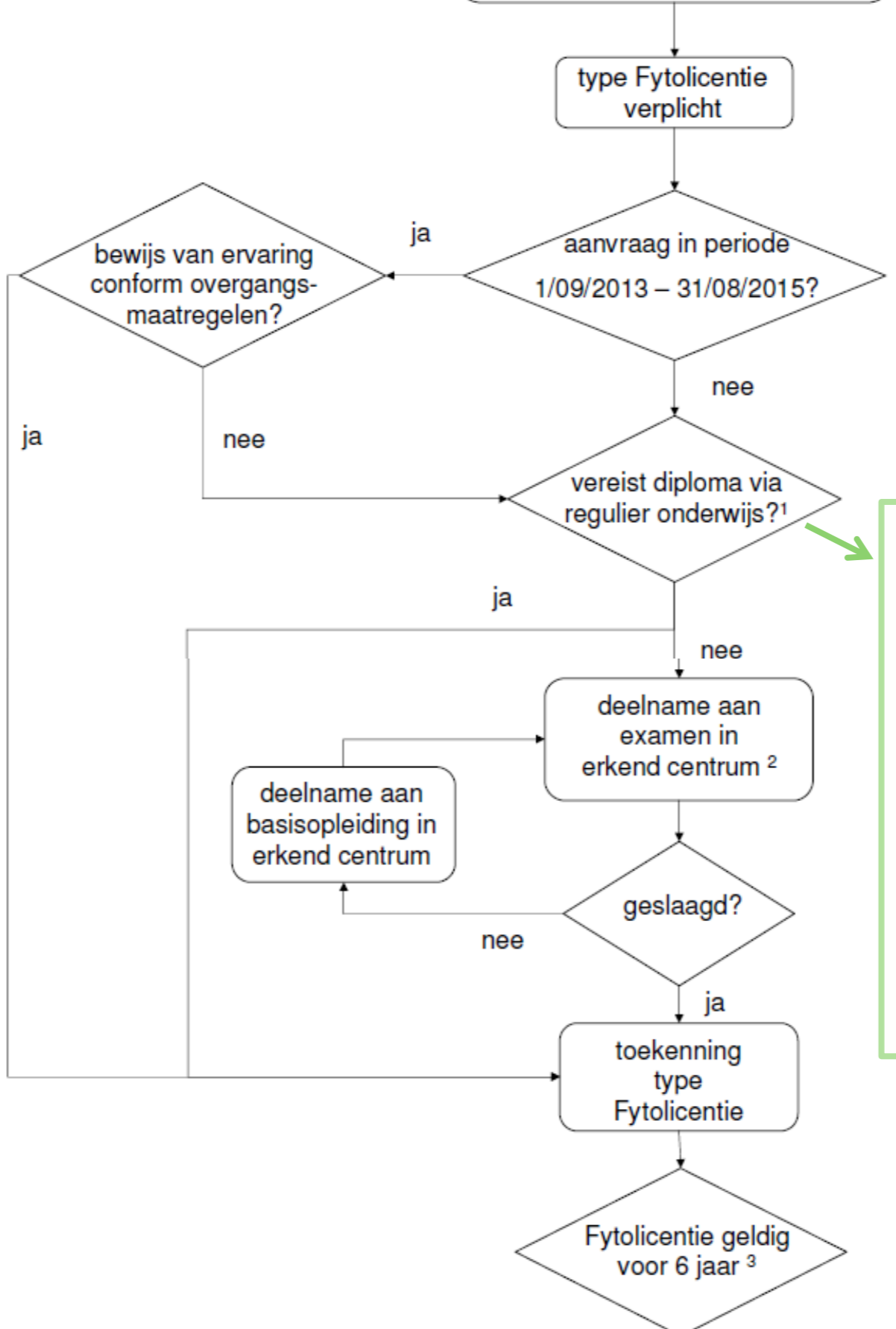
Geldigheidsduur fytolicensie

Wie kan een fytolicensie verkrijgen op basis van ervaring (tijdens de overgangperiode)?

Type fytolicensie	Vereiste ervaring
P3	5 jaar in voorlichting (van klasse A / B of producten erkend voor prof gebruik)
NP	2 jaar in voorlichting of distributie (van producten bestemd voor niet-prof gebruik)
P1 en P2	2 jaar in gebruik (van klasse A / B of producten erkend voor prof gebruik)

- 1. Professionele gebruiker van PP?
- 2. Distributeur?
- 3. Voorlichter?

Nog nader te bepalen welke opleidingen (regulier onderwijs en naschools onderwijs) juist in aanmerking komen

Voorstel: iedereen die cursus fytofarmacie heeft gehad (~ inhoud cursus fytolicensing) = land- en tuinbouwopleidingen, bio-ir,...

<> chemie, farmacie, bio-ir zonder optie gewasbescherming: niet meer in aanmerking na 25/11/2015!

Hoe kan je een fytolicensie verkrijgen in de overgangperiode?

Doorgeven van :

- Rijksregisternummer
- Ondernemingsnummer
- Nummer van erkend verkoper/gebruiker

-> ingeven van deze gegevens op een **specifieke website** (beschikbaar in sept 2013)

-> of **telefonisch**

=> De website met fytolicensie-gegevens zal toegankelijk zijn voor administratie, distributie en de fytolicensiehouder zelf

- ✓ Communicatie en meer uitleg over deze werkwijze is voorzien in 2013 (via een brochure, landbouwpers,...)
- ✓ Als een **P1** zijn/haar fytolicensie wil verkrijgen op basis van ervaring -> P2 moet de aanvraag indienen

Inhoud basiscursussen

	NP = verkoper & voorlichter van niet-prof producten	P1 = assistent professioneel gebruik	Ps = specifiek professioneel gebruik	P2 = professioneel gebruik	P3 = verkoper & voorlichter van prof producten
Totaal aantal uren	16	16	20	60	120
<u>opleidingsdelen:</u>	<div style="border: 2px solid green; padding: 10px; transform: rotate(-15deg); display: inline-block;"> Onder discussie </div>				
✓ relevante wetgeving					
✓ gewasbescherming : ziekten en plagen					
✓ fytoproducten: formulering + alternatieven					
✓ goed gebruik					
✓ risico's voor mens en milieu					
✓ toegepaste gewasbescherming met voornaamste ziekten en plagen te kiezen uit ≠ gewassen					

Toegelaten activiteiten per type fytolicentie

	type Fytolicentie				
	geen	NP	P ₁	P ₂	P ₃
	/	“Distributie/Voorlichting producten voor niet-professioneel gebruik”	“Assistent professioneel gebruik”	“Professioneel gebruik”	“Distributie/Voorlichting”

activiteiten PNP

aankopen	ja	ja	ja	ja	ja
gebruiken	ja	ja	ja	ja	ja
stockeren	ja	ja	ja	ja	ja
distribueren	nee	ja	nee	nee	ja
voorlichten	nee	ja	nee	nee	ja

activiteiten PP

aankopen	nee * (afhaling/bestelling mogelijk in opdracht van een P ₂ of P ₃ , +18, factuur noodzakelijk)	nee * (afhaling/bestelling mogelijk in opdracht van een P ₂ of P ₃ , +18, factuur noodzakelijk)	nee * (afhaling/bestelling mogelijk in opdracht van een P ₂ of P ₃ , +18, factuur noodzakelijk)	ja	ja
gebruiken	nee * (behalve ¹)	nee * (behalve ¹)	ja * (onder gezag van P ₂ of P ₃)	ja	ja
toegang opslaglokaal / kast	nee * (enkel in aanwezigheid van een P ₁ , P ₂ of P ₃)	nee * (enkel in aanwezigheid van een P ₁ , P ₂ of P ₃)	ja	ja	ja
beheer opslag lokaal/kast + aanwezige producten	nee	nee	nee	ja	ja
distribueren	nee	nee	nee	nee	ja
voorlichten	nee	nee	nee	nee	ja

Bij te houden gegevens door distributeur bij verkoop

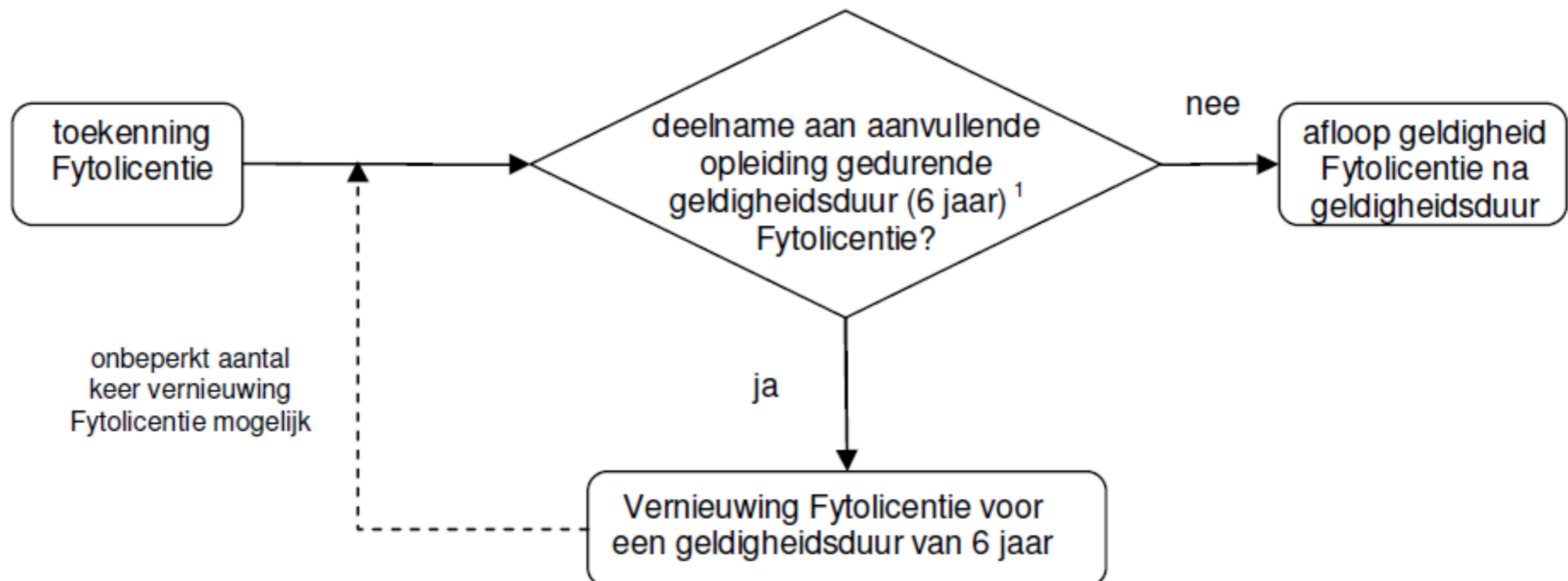
PP			
<u>Facturatie aan:</u>	Fytolientiehouder "Professioneel gebruik" (P ₂) of "Distributie/Voorlichting" (P ₃)	Eenmanszaak, waarvan de zelfstandige of minstens één helper houder is van een Fytolentie "Professioneel Gebruik" (P ₂) of "Distributie/Voorlichting" (P ₃)	Publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon, waarvan minstens één representatief lid van de betreffende onderneming of instelling houder is van een Fytolentie "Professioneel Gebruik" (P ₂) of "Distributie/Voorlichting" (P ₃)
<u>Afhaling door:</u>	De betreffende Fytolientiehouder "Professioneel gebruik" (P ₂) of "Distributie/Voorlichting" (P ₃)		
<u>Bij te houden gegevens:</u>	standaard	standaard + gegevens bedrijf	
<u>Afhaling door:</u>	Meerderjarige afhaler, handelend in opdracht van de betreffende Fytolientiehouder "Professioneel gebruik" (P ₂) of "Distributie/Voorlichting" (P ₃)		
<u>Bij te houden gegevens:</u>	standaard	standaard + gegevens afhaler + gegevens bedrijf	

Waarbij:

- * Standaard = De datum
De naam en hoeveelheid van het betreffende product
De identiteit (naam + voornaam) en Fytolientienummer van de betreffende Fytolientiehouder
- * Gegevens afhaler = De identiteit (naam + voornaam), woonplaats en handtekening
- * Gegevens bedrijf = De benaming en adres

Behouden van de fytolicensie (continue vorming) (1)

Type fytolicensie	Minimum aantal te volgen vormingen op 6 jaar tijd (5, 6 of 7 jaar bij begin)
NP	2
P1	3
P2	4
Ps	2
P3	6

Behouden van de fytolicensie (continue vorming) (2)

Minimum duur van de vorming = 3u

Verantwoordelijke vormingen = gewesten -> zij sturen de aanwezigheidslijsten door naar het federale niveau

Wat komt in aanmerking als vormingsactiviteit? De gewesten zullen dit geval per geval bekijken...

Bijvoorbeeld:

- ✓ Wintervergaderingen
- ✓ Proefveldbezoeken
- ✓ ...

Kostprijs & sancties : onder discussie

- ✓ **Kostprijs:**
 - ✓ P1 en P2 : gratis
 - ✓ P3 en NP : 220 € / 6 jaar

- ✓ **Wanneer wordt de fytolicensie ingetrokken?**
 - > nog onder discussie...
 - > zeker is als de vorming niet wordt gevolgd!

- ✓ **Boetesysteem zal uit 3 niveaus bestaan:**
 - ✓ Waarschuwing
 - ✓ Tijdelijke opschorting van de fytolicensie
 - ✓ Intrekking van de fytolicensie

-> het boetesysteem zal van kracht zijn op 25/11/2015

**DANK U VOOR
UW AANDACHT!**

Phytofar 2012-2013

Phytofar